

"המעט שאנו, החיים, יכולים לגמול לחברינו המתים -
הוא הזיכרון ההולך אחריהם ואיתנו"
יצחק רבין

צבי בהם

Zvi Heinz Gunther Böhm

20.4.1939 – 24.3.1910

י"ג באדר ב' תר"ע - א' באייר תרצ"ט

נחקר בידי קובי אברמוב
מאי 2026

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

ארגון המתנדבים 'לתת פנים לנופלים', עוסק בהנצחה של חללי מערכות ישראל אשר נפלו טרם קום המדינה ובמלחמת השחרור.

מתנדבי הארגון עוסקים בקידום תוכניות ופעולות הנצחה שונות. עיקר תשומת הלב מופנה להשלמת פרטי חייהם

של חיילים עלומים, אשר מצבותיהם חסרות מידע וקורותיהם ותמונותיהם, באתר יזכור של משרד הביטחון, חסרים.

רובם של אותם חיילים עלומים הינם ילידי אירופה, נצר אחרון למשפחתם, שרידי וניצולי שואה או חיילים בודדים מארצות ערב.

לחלקם אין קבר או מצבה לפקוד וסיפור חייהם הוא היחיד שמנציח זכרם.

לצד חללי מערכות ישראל, קיים הארגון פרויקט מיוחד עם המוסד לביטוח לאומי לקידום הנצחה של נפגעי פעולות איבה, אשר נרצחו

בפרעות תר"פ-תרפ"א, במהלך המיזם סייע הארגון להשלמת סיפור חייהם החסר ומציאת תמונותיהם של הנופלים.

לצורך השלמת סיפור חייהם החסר, נוברים החוקרים, בארכיונים בארץ ובחו"ל,

מנסים לאתר בני משפחה וחברים ולדלות כל קצה חוט ומידע שיכול להוביל להשלמת סיפור חייהם החסר ובעיקר תמונת פניהם.

המסמך הזה, הינו סך המסמכים שנמצאו אודות החייל אשר אפשרו למעשה, סיפור קורותיו והשלמת סיפור חייו שהיה חסר.

טוראי | ההגנה

צבי בהם

בן שלמה

נפל ביום א' באייר תרצ"ט | 20.4.1939
בן 29 בנופלו

להדליק נר לזכרו

דף יזכור

מקור: אתר יזכור, משרד הבטחון

בדף חסרים הפרטים הבאים:
שם אם, מקום לידה,
סיפור משפחתי

תווית נר זיכרון להדפסה

סיפור חייו

בן שלמה. נולד ביל'ג באדר תר"ע (24.3.1910) בגרמניה. לאחר שסיים את לימודיו בגימנסיה, עסק מספר שנים במסחר. הוא הצטרף לתנועה הציונית ה'בלאו-וייס' ולאחר תקופת הכשרה של שנתיים בגרמניה עלה לארץ-ישראל באפריל 1937 והתיישב בקיבוץ ובעת-ברנה. שם שימש כנוטר-נהג במשמר הנודד. בתוקף תפקידו יצא צבי יחד עם יהודה גוטשטיין בטנדר לשם בדיקת הדרכים. בין חולדה לעקרון עלה הטנדר על מוקש. צבי נפצע אנושות ונפטר ביום א' באייר תרצ"ט (20.4.1939) בבית החולים 'הדסה' בתל-אביב.

קיבוץ ובעת-ברנה הנציח את שמו ושם חברו יהודה בחוברת זיכרון שיצאה לאור ביום השלושים לנפלים.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

קבר החייל - צבי בהם

החלל קבור בית העלמין האזרחי גבעת ברנר, שורה 4, קבר 1- לצד יהודה גוטשטיין שנהרג יחד איתו

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

מחלסת העליה של הסוכנות היהודית לא"י
 לזכות העליה

1422/1880
 125/97

רשימת עולים שבאו לא"י

אדריאטיקה
 החברה

י"ד עולים
 האניה

12.4.37
 כיום

מס. סדר	שם	תאריך	מס. תעודת זהות	מס. תעודת זהות	מס. תעודת זהות
1	אליהו	1079	22	כרם	1
2	אברהם	1121	26	זנון	2
3	אברהם		22	אברהם	3
4	אברהם	1150	23	אברהם	4
5	אברהם		22	הילדגורד	5
6	אברהם	1082	27	הילד	6
7	אברהם	233	20	אברהם	7
8	אברהם	1068	25	אברהם	8
9	אברהם		24	אברהם	9
10	אברהם	35	26	אברהם	10
11	אברהם		25	אברהם	11
12	אברהם		22	אברהם	12
13	אברהם		22	אברהם	13
14	אברהם		2	אברהם	14
15	אברהם		7	אברהם	15
16	אברהם		24	אברהם	16
17	אברהם		41	אברהם	17
18	אברהם		11	אברהם	18
19	אברהם		9	אברהם	19
20	אברהם		25	אברהם	20
21	אברהם		25	אברהם	21
22	אברהם	1146	24	אברהם	22
23	אברהם		24	אברהם	23
24	אברהם	128	29	אברהם	24
25	אברהם		22	אברהם	25
26	אברהם	1073	24	אברהם	26
27	אברהם	1208	27	אברהם	27

עליית הינריך גונטר (צבי) בהם לא"י
באוניה ירושלים ב- 12 באפריל 1937

מקור: ארכיון המדינה

מופיע: בום הינריך ג. בן 27

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

מתוך תיק חקירת משטרת המנדט אודות נסיבות נפילתם
של צבי בהם ויהודה גוטשטיין - 1939

מקור: ארכיון המדינה

עדות על נסיבות הרצח של יהודה גוטשטיין וצבי בהם

עדות עקיבא אטלס בן 29, גפיר מעקרון, חבר קיבוץ גבעת ברנר העיד במשטרה ביום 6.5.1939.

ביום 20 באפריל בשעה 6:10 בבוקר, נסעתי עם עוד ששה אנשים בטנדר השמירה של "כופר היישוב" מעקרון לחולדה.

כשני ק"מ מעקרון נפלתי מהטנדר ואיבדתי את ההכרה למשך איזה רגעים. כשקמתי ראיתי את החברים שנסעו בטנדר על האדמה כשדם שוטף מהם.

יהודה גוטשטיין מת על המקום וצבי בהם היה פצוע קשה מאד..

על יד הטנדר ראיתי בור גדול ומסמרים רבים מהתפוצצות המוקש וגם חתיכות ברזל.

יריתי מספר כדורים כדי להזעיק עזרה ראשונה ולאחר חצי שעה בא מגן דוד אדום ולקח את בהם להדסה בתל-אביב.

צבי בהם מת באותו יום בבית החולים בזמן ניתוח.

at 10 a.m.
ארכיון אטלס, גפיר מעקרון
(Mobile Guard)
בן 29, יחסי קרובים אצלם בניתי בית זקוק.
אליהם אהבתי לשלוח.
ביום 20 באפריל בשעה 6:10 בבוקר נסעתי עם עוד ששה אנשים בטנדר השמירה של "כופר היישוב" מעקרון לחולדה.
כשני ק"מ מעקרון נפלתי מהטנדר ואיבדתי את ההכרה למשך איזה רגעים. כשקמתי ראיתי את החברים שנסעו בטנדר על האדמה כשדם שוטף מהם.
יהודה גוטשטיין מת על המקום וצבי בהם היה פצוע קשה מאד..
על יד הטנדר ראיתי בור גדול ומסמרים רבים מהתפוצצות המוקש וגם חתיכות ברזל.
יריתי מספר כדורים כדי להזעיק עזרה ראשונה ולאחר חצי שעה בא מגן דוד אדום ולקח את בהם להדסה בתל-אביב.
צבי בהם מת באותו יום בבית החולים בזמן ניתוח.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

סיקור בעיתונות של נפילת צבי בהם ויהודה גוטשטיין

מקור: אוסף העיתונות היהודית, הספרייה הלאומית

המשקיף, 21 באפריל 1939

הארץ, 21 באפריל 1939

יהודה גוטשטיין וצבי בהם קרבנות מוקש

צבי צוקרבליט נפצע קשה ויעקב רוזנפלד, צבי גוט ואפרים קליינברוט נפצעו קל.

נית כליל. סרג'נט הנוטרים, יהודה גוטשטיין, מגבעת ברנר, נהרג במקום. יליד גרמניה בן 24. עלה ארצה בשנת 1933. צבי ביהם, נפצע קשה ומת בשעה אחת אחר הצהרים בבית "הדסה" בת"א. כ"כ נפצע קשה עוזר הנהג צבי צוקרבליט. יעקב רוזנפלד, צבי גוט ואפרים קליינברוט נפצעו באופן קל. עקיבא אטלס לא נפגע כלל. הפצועים נמצאים ב"הדסה". בשעות הערב מודיעים לנו, כי מצבם הולך וטוב.

גיוותיהם של יהודה גוטשטיין וצבי ביהם הועברו אתמול לגבעת ברנר, שם התקיימה הלוייתם.

מודיעים רשמית: הבוקר השכם התפוצץ מוקש בדרך בין עקרון וכפר מנ"סורה ע"י רחובות מתחת למכונית מש"טרה. הנהג יהודה גוטשטיין נהרג. צבי ביהם ויעקב רוזנפלד נפצעו קשה ועקיבא אטלס וקסטר האוזר נפצעו קל. כולם שוטרים גוספים מגבעת ברנר. כלבי הדמשטרה נשלחו אל המקום.

בתוספת לידיעה הנ"ל מודיעים, כי השוטר הגוסף **צבי בהם** מת מפצעיו. סופרנו מודיע: אתמול בשעה 6 בבוקר קר התפוצץ מוקש ע"י הכפר הערבי מנ"סורה בעמוד עליו מכונית הנוטרים של גוש הדרום, שיצאו לסיור הדרך לחולדה. מעצמת ההתפוצצות בתרסקה המכו-

צבי בהם ז"ל

הודעה רשמית: השוטר היהודי הגוסף צבי ביהם נפצע קשה אתמול בבוקר כתוצאה מהתפוצצות מוקש ליד רחובות מת מפצעיו.

סופרנו מוסיף: אתמול בצהרים מת צבי ביהם, מפצעיו בבית החולים "הדסה" בתל אביב בן 30. עלה לארץ לפני שלוש שנים מגרמניה. השאיר אחריו אשה, אף היא חברה בקיבוץ בגבעת ברנר.

אחרי הצהרים הועברה גופתו לגבעת ברנר והוא נקבר ליד חברו נוצשטיין. בידיעה רשמית, שקדמה לזו נמסר: אתמול השכם בבוקר נתפוצץ מוקש מתחת ל"טאגנר" של נוטרים יהודים, בין עקרון וכפר מאנסורה, ליד רחובות. הנהג, יהודה גוטשטיין, נהרג, **צבי ביהם** ויעקב רוזנפלד נפצעו קשה, עקיבא אטלס וקאספאר האוזר נפצעו באופן קל. כולם שוטרים יהודים גוספים, מגבעת ברנר. כלבי המשטרה נשלחו למקום.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

הברית

מס. 1162

יום א' ד' באייר תרצ"ט. 23 באפריל 1939.

חבריינו יהודה גרוסשטיין וצבי ביהם נפלרו חללו

שרב שכלנו שנינו ביום אחרון בבקר יום ה' בצאת חברינו הנוטרים השוכנים עכשו בעקרון לכדוק את הדרך בין עקרון לחל-דה נחלה המכוננת אשר בה נסעו במוקט. המכוננת נתרסקה. יהודה נהרג מיד. צבי ההענה כל שעות ומה. שני הארונות הובאו לצריף התרבות. למנות ערב הובלו החללים לקברות. על יד חדר האכל דבר שורה דברי הספר מעטים. על יד הקבר דבר אחד החברים הנוטרים. הפלוגה שרויה באבל.

הם נצחוקי, אהי.
מהל מהום גמלים לרגלינו גפצקת,
נצבת אהה העלום בפלפלקת -
מהם נצחוקי, אהי.

הם נצחוקי, אהי!
ספגי שאמה לא. נוצרת לבלח,
ספגי שאמה לא נוצרת לרצח -
הם נצחוקי, אהי.

הם נצחוקי, אהי.
ואקב סל, אמה נכל צדק סקלר.
נאי וטהור נקדוש פמו נלר -
הם נצחוקי, אהי.

ש. ש. ל. ו. ש.

ירושלים-תל אביב, סיון, תרצ"ו.

בשבעת ימי האבל

לא החקימנה איפות כלליות ויסיבות המו-עצה.

שלום הנפצעים.

בהתמצאות המוקט נפצעו מחברינו צבי צוקר-

ברוט (כספר) ויעקב רוזנפלד. הם נמצאים

ב"הדסה" בתל אביב. כספר נפצע קשה ברגליו. אין סכנה לחייו. יעקב סובל מזדוע פוח

מברקי אבל, מכחבי השחחפות.
כנפתלי אונגר כפרים נחקבל ממרק זה:
"מזועזע מהאסון המחריד. אין הנחומים!
חזקו!"

מגנטיה, סלמה ואנסיל מקובנה קבלנו את המברק הזה:

"אתכם באבל ובכאב, כי צבי ויהודה על במוחינו חללים.

בחייהם ובמותם קדשו ארמתנו. ומחויבים אנו להתגבר ולהמשיך במפעלנו".

החלוץ, קובנה. גנטיה, סלמה, אנסיל.

מבנק אנגלו פלשתינה, סניף רחובות:
"אסונכם אסון כלנו, אנו מתאבלים

אתכם".

מאתר קרטר, ירושלים:

"חברים יקרים! עתון הבוקר בשר לי את האסון האיום במות החברים יהודה וצבי -

הנני מזועזע כולי - האמנם קופחו חיי החברים הצעירים וצמאי החיים האלה?

הנחמו ונהמו את ההורים השכולים.

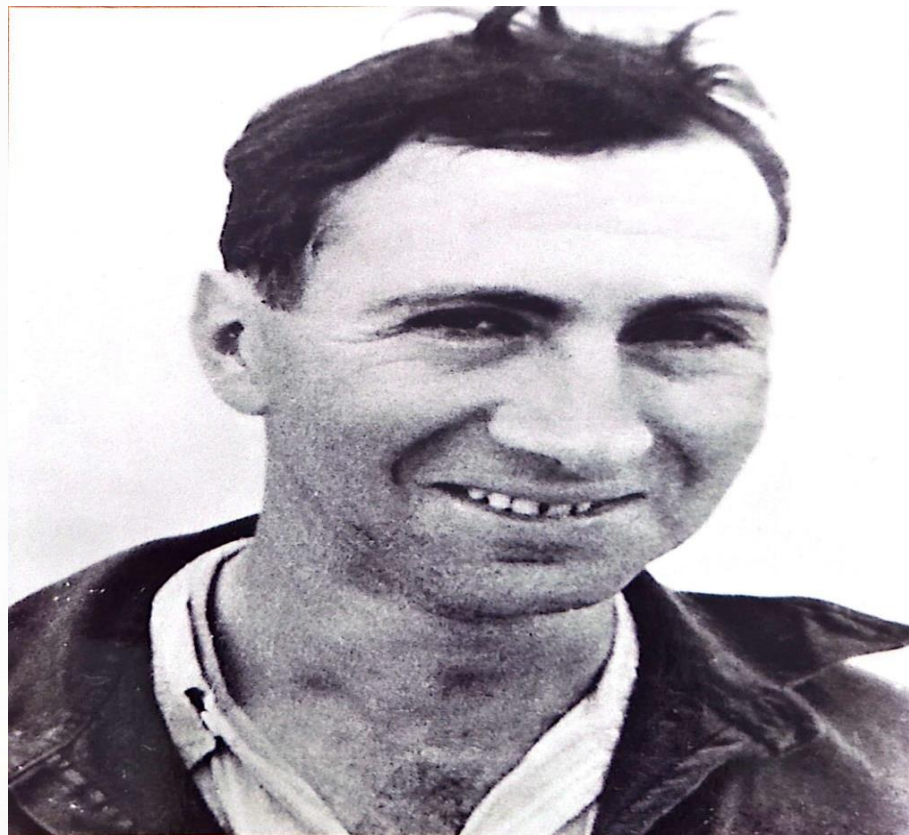
אתכם בצער עמוק." אסתר קומר.

ב"הדסה" בתל אביב. כספר נפצע קשה ברגליו.

עלון קיבוץ גבעת ברנר מיום 23 באפריל 1939

עם נפילת צבי בהם ויהודה גוטשטיין

מקור: ארכיון קיבוץ גבעת ברנר

"כי מדי דברי בו זכר אִזְכְּרֵנוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

הספד בעלון גבעת ברנר עם נפילת צבי בהם- אפריל 1939

מקור: ארכיון קיבוץ גבעת ברנר

צ ב י ! רק שנתיים במקום. את תפקידו קבל עליו ברצון. בבת צחוק על פניו פתוך
הכרה ברורה מה צפוי לו לנהג של המשמר הנודד. אך זאת היא הדרך וזהו התפקיד.
אתמול ללנמל תל אביב והיום לשמירה. צבי מלא את תפקידו בגאון. היה גאה בגודל
האחריות אשר הוטלה עליו, בנסעו בדרכים שהסכנה אורבת על כל צעד. יום יום את
תפקידו מלא בהשאירו את חברתו בבית ובצאתו לעקרון להסיע את המשמר הנודד לשם
בדיקת הדרכים, ובת צחוק על פניו: לבלי הכנע!
לא נכנע! הדרכים זקוקות לשמירה. צבי ויהודה נפלו בדרך. תפקידם לא נסתיים.
נוסיף לשמור על הדרך לארץ ובארץ. נשמור על דרכנו החלוצית ונמלא את צוואתם:
ה ב ט ח ת ה ד ר ך .

א ב ר ה ם

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

פרטי האב-שלמה SALOMON

נולד 14 בספטמבר 1877 בעיר Gardawice בפולין, להוריו מקס ורוזלין

מקור: <https://www.ancestry.com/family-tree/person/tree/171791840/person/162351060422/>

נספה בשואה 26 אפריל 1942 במחנה איזביצה שבפולין

מקור: יד ושם <https://collections.yadvashem.org/he/names/11478151>

מקור: Jewish gGen

Baden – Württemberg Lists (Mannheim Jewish Community Records)

Searching for Surname (exact) : BOHM AND Givenname (phonetically like) : SALO 1 matching record found. Run on Tue, 31 Mar 2026 05:19:38 -0400					
Name (Maidenname)	List	Date of Birth Place of Birth	Last Town of Residence LastAddress	Occupation	Comments
BÖHM, Salo	List VI	14-Sep-1877 Gerdowitz		Kaufmann	Marital status: Verheiratet

Salomon	שם פרטי
Böhm	שם משפחה
זכר	מין
14/09/1877	תאריך לידה
Gardawitz, Pszczyna, Slask, פולין	מקום לידה
גרמניה	אזרחות
Stuttgart, Wuerttemberg, גרמניה	מקום מגורים קבוע
Izbica, גטו, פולין	מקום במלחמה/בשואה
26/04/1942	תאריך הגירוש
נרצח/ה	סיבת המוות
רשימת יהודים נרצחים מגרמניה	מקור

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

פרטי האם- זלמה SELMA (לביית ישראל)

נולדה 14 בינואר 1884 בעיר Krefeld, Düsseldorf, NRW, Germany

מקור: <https://www.ancestry.com/family-tree/person/tree/40484868/person/242368837744/facts>

נספתה בשואה 26 אפריל 1942 במחנה איזביצה שבפולין

מקור: Jewish gGen

מקור: יד ושם <https://collections.yadvashem.org/he/names/11478152>

Baden – wuerttemberg Lists (Mannheim Jewish Community Records)

Searching for Surname (exact) : BOHM AND Givenname (phonetically like) : SELMA 1 matching record found. Run on Tue, 31 Mar 2026 05:27:30 -0400					
Name (Maidenname)	List	Date of Birth Place of Birth	Last Town of Residence LastAddress	Occupation	Comments
BÖHM, Selma (ISRAEL)	List VI	16-Jan-1984 Krefeld			Family relationship: Ehefrau. Marital status: Verheiratet

Selma	שם פרטי
Böhm	שם משפחה
Israel	שם נעורים
נקבה	מין
16/01/1884	תאריך לידה
Krefeld, (Düsseldorf),Rhine Province,גרמניה	מקום לידה
גרמניה	אזרחות
Stuttgart,Wuerttemberg,גרמניה	מקום מגורים קבוע
גטו,פולין,Izbica	מקום במלחמה/בשואה
26/04/1942	תאריך הגירוש
נרצחה	סיבת המוות
רשימת יהודים נרצחים מגרמניה	מקור

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

אנדרטה לחללי קיבוץ גבעת ברנר

ביום רביעי, ח' פסלו תשכ"ג, 5 בדצמבר ש.ז. בשעה 15.30

י ת ק י י ם

בגבעת ברנר טכס גלוי הרוט מעד האנדרטה

לזכר חברינו ובנינו:

אלפרד אשר, יעקב שטרן, יהודה גוטשטיין, צבי ביהם, צבי ספקטור,
חיים אנצו סירני, אליהו הרשקוביץ, צבי הירשפלד, יוסף טייטלבוים,
ארנסט טירקהומר, חנן סלץ, ברטהולד לוי, עודד ירקוני, מרדכי אידלסון,
חיים דיקו לקסברגר, שורה אושרוביץ, שמחה יחיאל, הדי פריסטר,
אורי מייזלס, ז"ל.

אשר נפלו בהגנה על הישוב, במאבק לשחרור הארץ
ובמלחמה לעצמאות ישראל.

ידידים וקרובי משפחה מוזמנים.

המפקדים מתבקשים לשחרר בנינו ובנותינו לטכס זה.

מזכירות גבעת ברנר

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

המקור: ארכיון קיבוץ גבעת חיים

פרטי האחות – לוטה (Liselotte) אהרון

נולדה 3 באפריל 1915 בעיר בוכום בגרמניה, עלתה לא"י ב-1937 נפטרה 11 במאי 1990 בקיבוץ גבעת חיים.
שכלה את שני בניה - חנוך ויהודה, שנפלו במלחמת יום הכיפורים באותו יום- 16 באוקטובר 1973

https://www.ghi.org.il/cgi-webaxy/sal/sal.pl?lang=he&ID=223386_ghi2_mp&act=show&dbid=pages&dataid=izkor_832159_ghi_761

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

צבי בהם - סיפור חיים

בן שלמה וזלמה. נולד בי"ג באדר תר"ע (24.3.1910) בעיר בוכום בגרמניה. לאחר שסיים את לימודיו בגימנסיה, עסק מספר שנים במסחר. הוא הצטרף לתנועה הציונית ה"בלאו-וייס" ולאחר מכן היה בתקופת הכשרה של שנתיים ב"החלוץ" בגרמניה ובאיטליה. צבי עלה לארץ-ישראל באונייה "ירושלים" ב-12 באפריל 1937. הוא התיישב בקיבוץ גבעת-ברנר- שם שימש כנוטר-נהג במשמר הנודד, בטנדר לשם בדיקת הדרכים.

בהספד של אחד מחברי הקיבוץ נכתב על צבי בהם כי קיבל את תפקידו ברצון, תוך הכרה בחשיבותם, מילא אותם בגאווה עם חיוך על פניו.

ביום א' באייר תרצ"ט (20.4.1939) עלה הטנדר על מוקש בין חולדה לעקרן. חברו למשימה יהודה גוטשטיין נהרג במקום וצבי בהם נפצע אנושות ונפטר בבית החולים "הדסה" בתל-אביב.

קיבוץ גבעת-ברנר הנציח את שמו ושם חברו יהודה בחוברת זיכרון שיצאה לאור ביום השלושים לנפלים.

הוריו שלמה וזלמה נספו בשואה במחנה איזביצה שבפולין באפריל 1942.

אחותו לוטה (Liselotte) עלתה לא"י ב-1937 והתגוררה בקיבוץ גבעת חיים. היא שכלה את שני בניה - חנוך ויהודה, שנפלו במלחמת יום הכיפורים באותו יום - 16 באוקטובר 1973.

עץ משפחה

<https://www.geni.com/people/Tsvi-Bohm/6000000202528405821>

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)